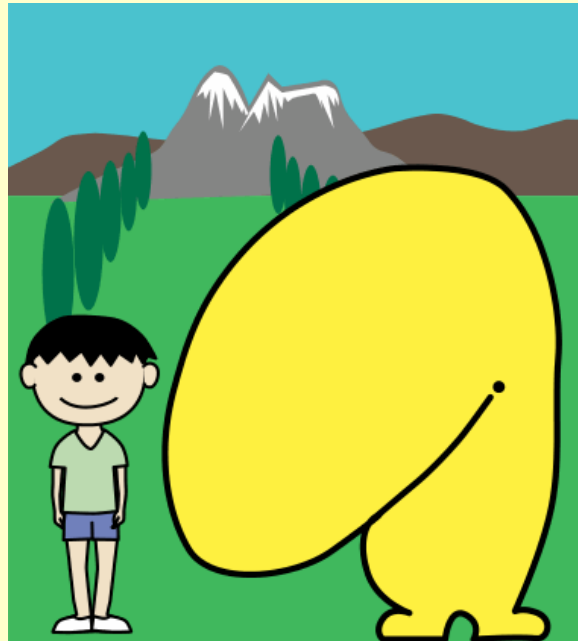

ဘဲလေး နှင့် ဒိုရိုလင်

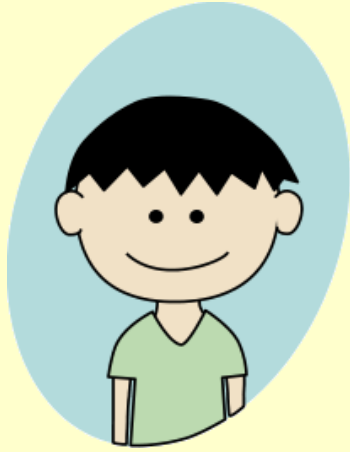
— ငလျင်အတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း —

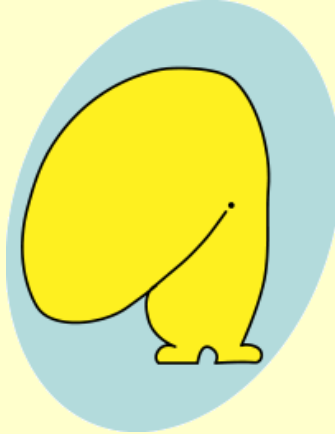
By Dr. Hanpeita Dokechi

(Translations by Koji and Matthew and Yu Nandar Hlaing)

ဇာတ်ကောင်များ

ဘဲလေး

ဒဲရိုလင်

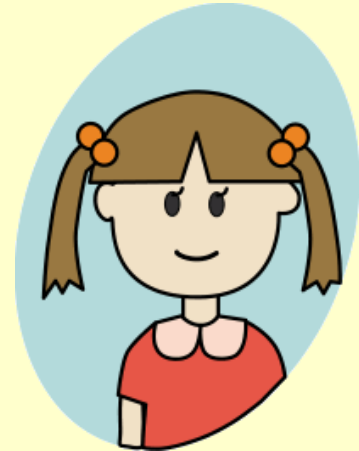
အဖေ

အိမ်နီးချင်းများ

ခမ်းဆုကဲ

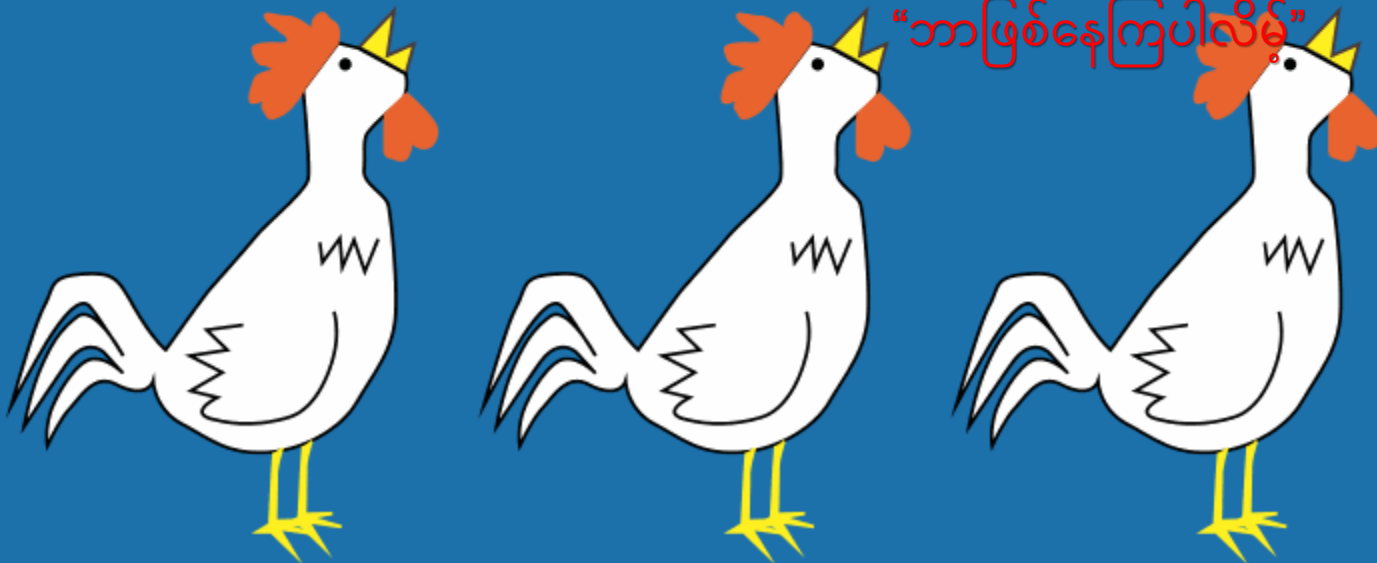
ဟယ်နာ

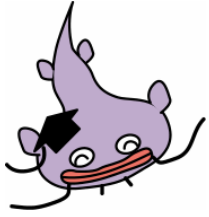
ဘဲလေးသည် ကျောင်းတွင် ပုံမှန်အတိုင်း
တစ်ယောက်တည်း စားပွဲခုံတွင် ထိုင်နေသည်။

ကျောင်းနောက်ဘက်မှ ကြက်တို့သည်
ဆူညံလှုပ်ရှားနေကြသည်။

ကလော်, ကလော်, ကလော်, ကလော်
ကလော်, ကလော်, ကလော်, ကလော်
(ကြက်အော်သံ)

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

- ငလျင်မလှုပ်ခင် သတိပြုသင့်သည့် အချက်များ -

ဂျပန်တွင် ငလျင်၊ မုန်တိုင်း၊ မီးဘေးနှင့် အဖေတို့သည် မည်သည့်အချိန်တွင် တိုက်ခိုက်မည် မသိရသော အရာလေးမျိုးဖြစ်သည်။

အချို့ကပြောသည်။

ငလျင်ကြီး မလာခင် ထူးခြားသော လက္ခဏာများ ရှိတတ်ကြသည်။ ဥပမာ-

- မြေအောက်မှ အသံများကြားရခြင်း (ဒူး ဒူး ဒုန်း ဒုန်း / ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ်)
  - ကောင်းကင်တွင် အလင်းလက်ခြင်း
  - တိရိစ္ဆာန်များအား ထူးခြားစွာ တွေ့ရခြင်း (ခွေး နှင့် ကြွက်များ ပြေးလွှားနေကြခြင်း)
- ကျီးကန်းများနှင့် ကြွက်များ အော်ခြင်း၊ တွန်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခြင်း

မည်သို့ပင် ဆိုစေကာမူ ၎င်းအပြုအမူများ ၊ အသံများ ၊ ဖြစ်စဉ်များသည် ငလျင်နှင့် သက်ဆိုင်မှု ရှိ/မရှိ ကိုကောင်းစွာ မသိရပေ။

ဘုန်း!!!

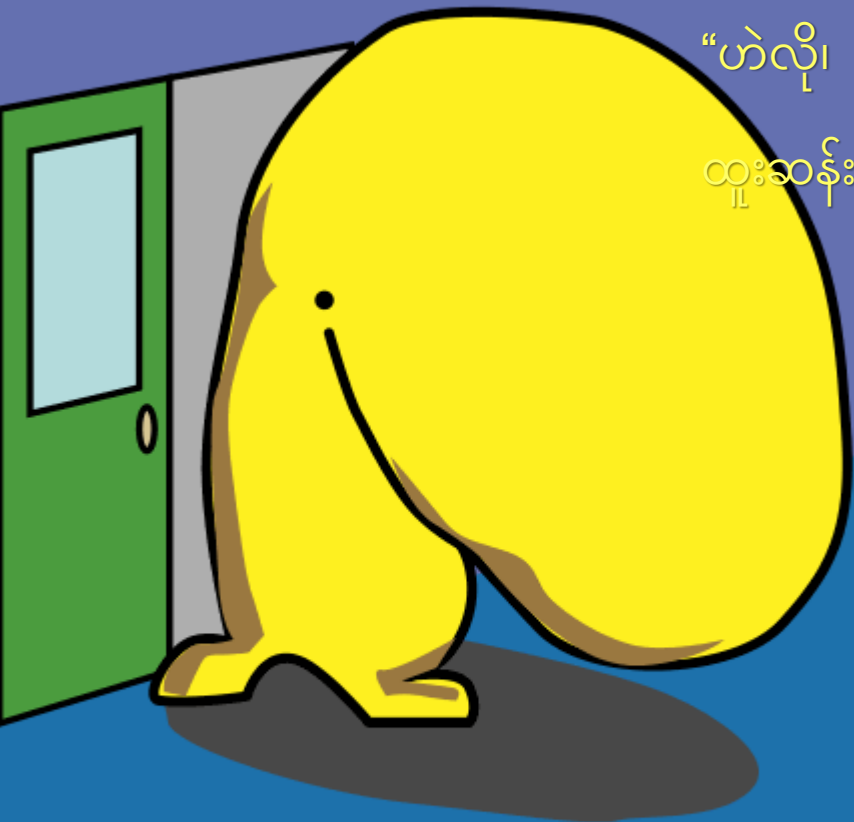
ရုတ်တရက် တံခါး ပွင့်လာသည်။

“ဟဲလို၊ ကျွန်တော် ဒဲရိုလင်း ပါ”

ထူးဆန်းသောသတ္တဝါကြီးသည် အပေါက်ဝတွင်ရပ်နေသည်။

ဘဲလေးသည် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့်
“ငလျင် လှုပ်တယ်၊ ငလျင်လှုပ်တယ်”

၎င်း ထူးဆန်းသတ္တဝါကြီးသည် ဂျိမ်းစ်နားသို့
ကပ်လာသည်။

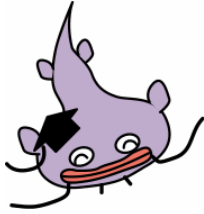

“ဘန်းဘန်းဘန်း ဘန်း”

ဒဲရိုလင်းသတ္တဝါကြီးလမ်းလျှောက်လိုက်တိုင်း
ကြမ်းပြင်သည် အပေါ်အောက် တုန်ခါနေသည်။

ကြောက်ဖို့မကောင်းဘူးလား။ ?
ဘာကြီးပါလိမ့်နော်။ ?

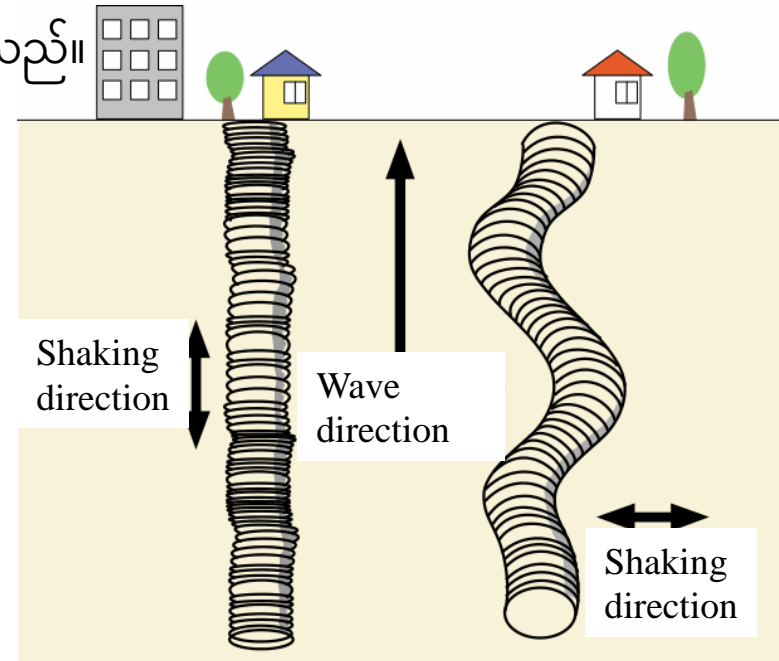
ဒေါက်တာ ငါးခု၏ သင်ခန်းစာ !
-ပထမလှိုင်း နှင့် ဒုတိယလှိုင်း-

မြေကြီးတွင် လှိုင်းသွားလာမှု ပုံစံ (၂) မျိုးရှိသည်။ ပထမလှိုင်း (P wave) သည် လှိုင်းလားရာ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် လှိုင်းဦးတည်ချက်များ အတိုင်း သွားသည်။ ဒုတိယလှိုင်း (S wave) တွင် လှိုင်းလားရာသည် လှုပ်ခတ်သည့် ဦးတည်ချက်နှင့် ထောင့်မှန်ကျသည်။

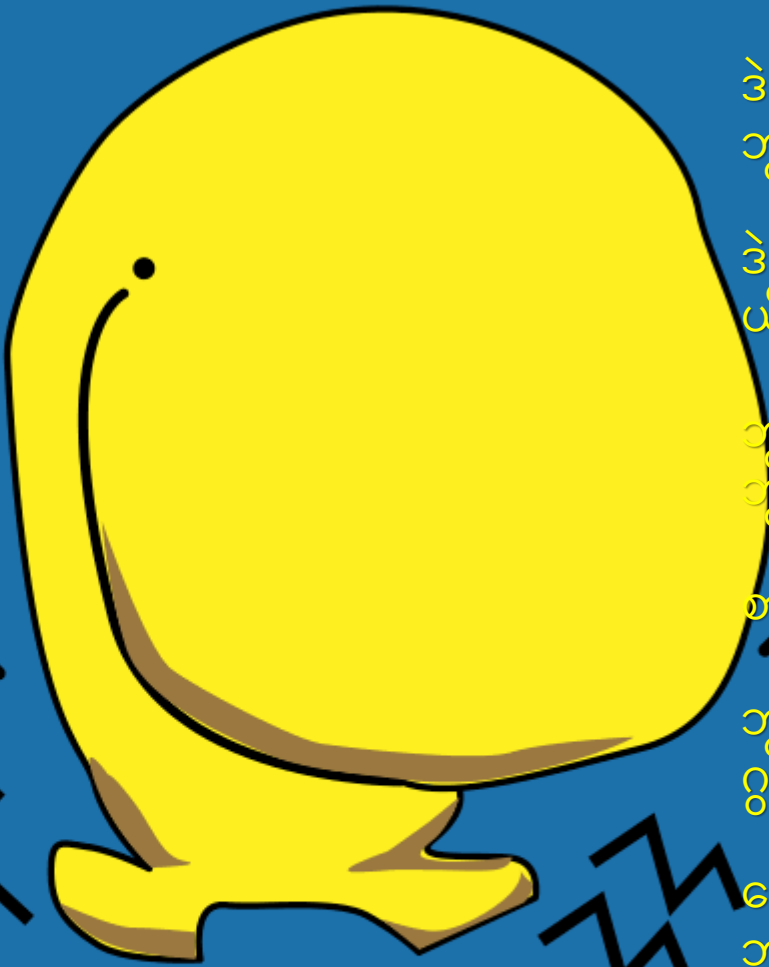
ထို့ကြောင့် ပထမလှိုင်းသည် ဒုတိယလှိုင်းထက်မြန်သည်။
 ထို့ပြင် ပထမလှိုင်းအား ထက်အောက်လှုပ်ရှားမှု အနေဖြင့် ခံစားရသည်။ ဒုတိယလှိုင်းအား ဘေးတိုက်လှုပ်ရှားမှုအနေဖြင့် ခံစားရသည်။

ထို့ကြောင့် ပထမလှိုင်းစတင်ခံစားရပြီး ချက်ချင်း မိမိကိုယ်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး လုံခြုံမှုရှိစေရန် ပြုလုပ်ရမည်။

P-wave

S-wave

ဒဲရီလင်သည် ဦးခေါင်းခါနေသည်။
ဘွန်း ဘွန်း ဘွန်း ဘွန်း

ဒဲရီလင်သည် ဂျိမ်းစ်၏ရှေ့တွင် မြန်မြန် ခုန်ပြီး
ယိမ်းနေသည်။

ဘွန်း ဘွန်း ဒင်း ဒေါင်
ဘွန်း ဘွန်း ဒင်း ဒေါင်

စာသင်ခန်းသည်လည်း ယိမ်းလာသည်။

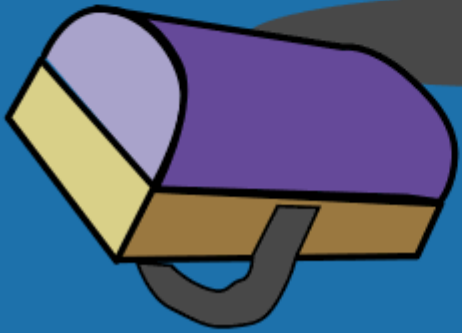
ဘွန်း ဘွန်း ဒင်း ဒေါင်
ဂွမ်း ဂွမ်း ဂွမ်း ဂုံး

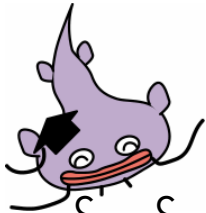
ကျောက်သင်ပုန်းဖျက် ပြုတ်ကျလာသည်။
ဘန်း ဘန်း

ဆက်ပြီး လှုပ်နေသေးသည်။

“ကယ်ကြပါဦး”
စာသင်ခန်းသည် ကွဲအက်လာသည်။

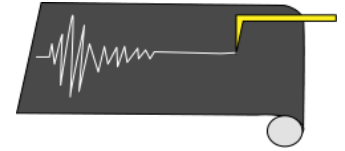
“အမေရေ ကယ်ပါဦး”

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

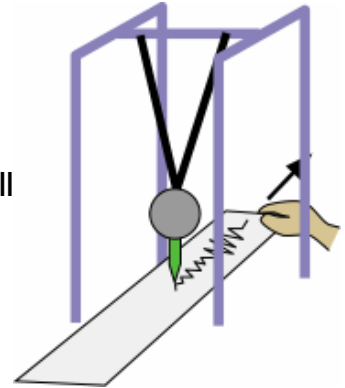
-တုန်ခါမှု ကြာချိန်-

ငလျင်တွင် တုန်ခါမှု ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသည်ဟု ခံစားရသည်။

တစ်မိနစ်၊ နှစ်မိနစ်----- ဆယ်မိနစ် စသည်ဖြင့် ခံစားရသည်။
အမှန်တကယ် ငလျင်လှုပ်ခါမှုသည် မည်မျှကြာသနည်း။

တုန်ခါမှုအား ငလျင်တိုင်းကိရိယာ (seismograph) ဖြင့်တိုင်းတာသည်။
အရိုးရှင်းဆုံး ငလျင်တိုင်းကိရိယာသည် ဘောပင်အား
အလေးတုံးတပ်ဆင်၍ ကြိုးဖြင့်ဆိုင်ထားသော ကိရိယာဖြစ်သည်။

အလေးတုံးသည် မြေကြီးလှုပ်ခါသကဲ့သို့ မြန်မြန် မလှုပ်ရှားနိုင်သော်လည်း
မြေကြီး၏အရွေ့အား မှတ်သားထားနိုင်သည်။
ထို့ပြင် စက္ကူမှ ပုံမှန်ရွေ့ပေးနေလျှင် တုန်ခါမှု၏ ကြာချိန်ကို တိုင်းတာနိုင်သည်။

တိုင်းတာမှတ်တမ်းများအရ ငလျင်ကြောင့်တုန်ခါမှုသည် တစ်မိနစ်အတွင်းတွင်သာ
ရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

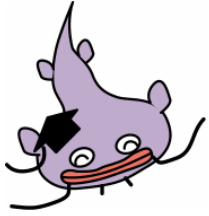
ဘဲလေးသည် စားပွဲခုံအောက်သို့
ဝမ်းလျားမှောက်ဝင်လိုက်သည်။
တုန်ခါမှုသည် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေသည်။

“ကယ်ကြပါဦး၊
ကယ်ကြပါဦး
အမေကယ်ပါ”

ဘဲလေး အော်ငိုနေသည်။

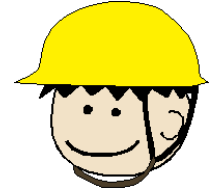
ထို့နောက်တွင်
ဘဲလေး အိပ်ယာမှ နိုးလာခဲ့သည်။

ဘုရား၊ ဘုရား
ဘယ်လိုအိပ်မက်ဆိုးပါလိမ့်။

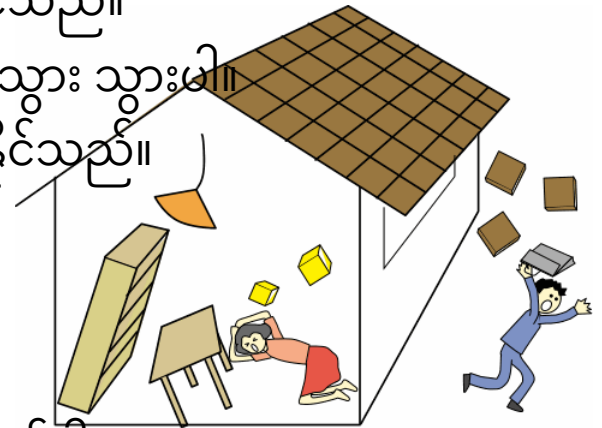
ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

-ငလျင်လှုပ်ခါချိန်တွင် လှုပ်ဆောင်သင့်သည့် အချက်များ-

ငလျင်လှုပ်ခါချိန်တွင် အရေးကြီးဆုံးသည် ပြိုကျတော့မည့် အဆောက်အအုံမှ ထွက်ပြေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

- ပထမဆုံး မိမိဦးခေါင်းနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အား စားပွဲခုံကဲ့သို့မာကျောသော နေရာများတွင် အကာကွယ်ယူပါ။
- အိမ်ထဲမှ ချက်ချင်းပြေးထွက်ချင်း မပြုလုပ်သင့်။အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အမိုး(သို့) နံရံမှ ပြုတ်ကျလာသော ပစ္စည်းများဖြင့် တိုက်မိနိုင်သည်။
- စာသင်ခန်းတွင် ရှိနေပါက စားပွဲခုံအောက်သို့ တွားသွား သွားပါ။
- အိမ်တွင်ရှိပါက ထမင်းစား စားပွဲအောက်သို့ သွားနိုင်သည်။

အိမ်အပြင်တွင်ရှိပါက -----

ကိစ္စတိုင်းအတွက် အဖြေမရှိပါ။ အသက်ကို ဉာဏ်စောင့်ပါစေ။

ဘဲလေး နိုးလာသော်လည်း
လှုပ်နေသေးသည်ဟု ထင်ရသည်။

ငလျင်များလား။

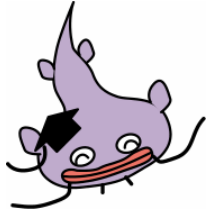
ဘဲလေး အကြိုက်ဆုံး ကာတွန်းစာအုပ်၊
CDs တွေသည် အခန်းထဲ ပြန်ကျနေသည်။

ဖန်ခွက်များလဲ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်
ကွဲကျနေသည်။ ၎င်း ဖန်ခွက်လေးသည်
ဘဲလေးဒေါ်ဒေါ် ယုမှ ပေးထားသော
ဖန်ခွက်ဖြစ်သည်။

စာအုပ်စင်လည်း လဲကျနေသည်။

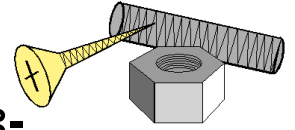
“အိုး ၊ စာအုပ်စင်နားမှာရှိနေရင်”

ဘဲလေး ကြောက်ရွံ့သွားသည်။

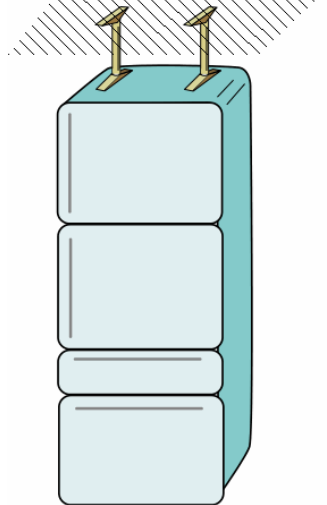
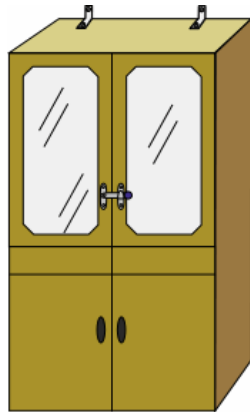

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏သင်ခန်းစာ !

-ပရိဘောဂပစ္စည်းများအား မြဲမြံစွာတွယ်ကပ်ခြင်း-

ပရိဘောဂတွေသည် ငလျင်လှုပ်ချိန်တွင် အန္တရာယ်အများဆုံး ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။
ပရိဘောဂများကြောင့် လူအချို့ပိပြီး အသက်ဆုံးရှုံးရသည်။
၎င်း သေဆုံးမှုသည် ငလျင်လှုပ်သည်ထက် ပရိဘောဂကြောင့် သေဆုံးသည်က ပိုများသည်။
ထို့ကြောင့် ပရိဘောဂများအား မြဲမြံစွာ တွယ်ကပ်ထားရမည်။

ပရိဘောဂအရွယ်အစား၊ အလေးချိန် နှင့် နံရံပေါ်မူတည်၍ ပရိဘောဂများ တည်ငြိမ်
မြဲမြံမှုရှိစေရန် ကိရိယာများတီထွင် ထုတ်လုပ်မှု အများကြီးရှိပြီးဖြစ်သည်။

ဘဲလေးသည် အခုမှ သတိရသည်။

“တစ်ယောက်တည်း”

သို့သော် ဘဲလေးသည် ဖေဖေအားဖုန်းခေါ်လိုက်သည်။

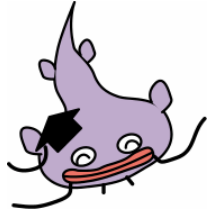
“ လိုင်းမအားသေးပါရှင်၊
နောက်တစ်ခေါက် ပြန်လည်ခေါ်ဆိုပါရှင်”

ခဏခဏ ဖုန်းခေါ်သည်။

သို့သော် ဖုန်းလိုင်းမအားပေ။

ဘဲလေး ဘာလုပ်မည်နည်း?

ဒေါက်တာ ငါးခု၏ သင်ခန်းစာ !

-ဆက်သွယ်ရန် ခက်ခဲခြင်း-

တယ်လီဖုန်းလိုင်းများသည် ခေါ်ဆိုမှုများပြားသည့်အတွက် လိုင်းမအားနိုင်ပေ။

မိသားစု လုံခြုံမှု ရှိ/မရှိ သေချာစေရန် စာတိုပို့ခြင်းသည် ပို၍ အသုံးဝင်သည်။

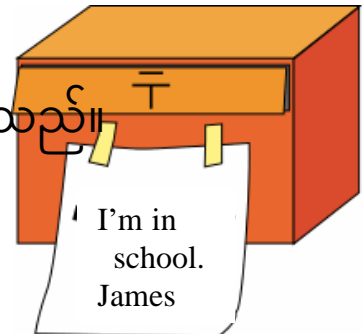
ဥပမာအားဖြင့် ဂျပန်တွင်

NTT co သည် အရေးပေါ်စာတိုပို့ခြင်းအား အခမဲ့ပို့နိုင်စေရန် ပြုလုပ်ထားသည်။

-17-171+1+ဒေသကုဒ်နံပါတ်+မိမိဖုန်းနံပါတ်: စာတိုချန်ထားခြင်း

-171+2+ဒေသကုဒ်နံပါတ်+မိမိဖုန်းနံပါတ်: စာတိုဖတ်ရှုခြင်း

မိသားစုစုလုံးသည် ၎င်းစာတိုပို့ခြင်းအကြောင်းသိရှိပါက ပို့နိုင်သည်။

ထို့ပြင် အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် မည်သည့်နေရာတွင် ဆုံရပ်အဖြစ် ကြိုတင်သတ်မှတ် အသိပေးထားခြင်းဖြင့် မိသားစုများ တစုဝေးတည်း ရှိနိုင်သည်။

မီးသတ်ကားသံအား အဝေးမှ ကြားနေရသည်။

ဘဲလေးသည် ပြတင်းပေါက် အပြင်ဘက်ကို ကြည့်လိုက်သည်။

မှောင်မဲနေတာပဲ။ အလင်းလဲ မရှိ။

“မီးပျက်သွားပြီလား”

ကောင်းကင်တွင် အနီရောင်များ ပေါ်ထွက်နေသည်။

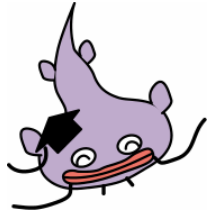
ဘာပါလိမ့်

“မီး”

ဘဲလေးသည် ငိုနေတာကို ရပ်လိုက်သည်။

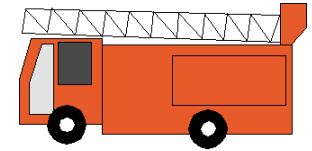
အိမ်လေး မီးဘေး မသင့်ခင် ထွက်ပြေးမှ ဖြစ်မည်။

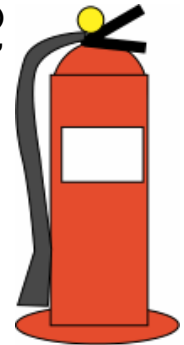
ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

-ငလျင်ပြီးနောက် မီးလောင်ခြင်း-

ငလျင်လှုပ်ပြီးနောက် အန္တရာယ်သည် မီးဘေးဖြစ်သည်။

မီးပမာဏများလျှင် အိမ်တွင် တပ်ဆင်ထားသော မီးသတ်ရေဖြန်းစနစ်သည် လုံလောက်မှုမရှိပေ။

- ထို့ကြောင့် မီးဘေးမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်အောက်ပါတို့ကို ပြုလုပ်ပါ။
- ငလျင်လှုပ်ရှားမှုနှေးကွေးချိန် မီးလောင်ပါက မီးကိုအရင်ငြိမ်းသတ်ပါ။
  - မီးဖိုတွင် အလိုအလျောက်မီးသတ်သည့် စနစ်တပ်ဆင်ထားပါ။
  - အရေးပေါ် မီးငြိမ်းသတ်ရန် ချိုးရေအား ချန်ထားအသုံးပြုနိုင်သည်။
  - မီးမကြီးလာခင် ဝိုင်းဝန်းငြိမ်းသတ်ပါ။
  - ဂါတ်စ် မီးဖို/ အိုးများအား ပိတ်ပါ။
  - မီးခလုတ်များ/ မိန်းခလုတ်များကို ပိတ်ပါ။
  - အိမ်မှ ထွက်ခွာလျှင် ပင်မ မိန်းခလုတ်ကို ပိတ်ပါ။
- မီးသတ်ဆေးဗူးအသုံးပြုပုံ/ လေ့ကျင့်ခြင်းများကို ကြိုတင်လေ့လာထားသင့်သည်။

ဘဲလေးသည် ထမင်းစားခန်းနှင့်
ရေချိုးခန်းအား မီးလောင်မှု ရှိ/မရှိ
စစ်ဆေးသည်။

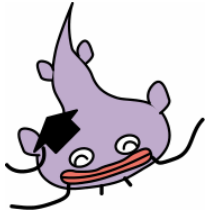
ဂါတ်စ် လိုင်းအား ပိတ်သည်။
မီးခလုတ်များအား ပိတ်သည်။

“ထွက်ပြေးချိန်တန်ပြီ”

အပေါက်ဝတွင် ဘဲလေးသည်
အရေးပေါ်ကျောပိုးအိတ်အား တွေ့သည်။

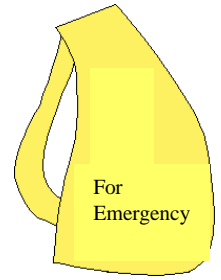
“ဟုတ်ပြီ”
သည်ကျောပိုးအိတ်ကို သုံးရမည်”

“ပြီးရင် ဘယ်သွားရမလဲနော်”

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

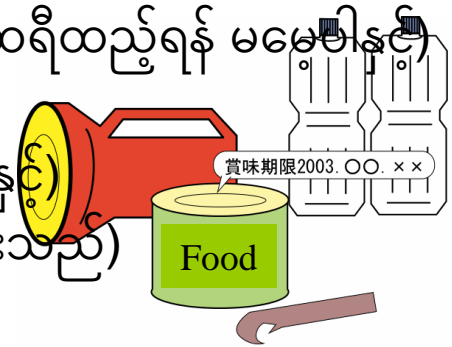
-အရေးပေါ်ကျောပိုးအိတ်အတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း-

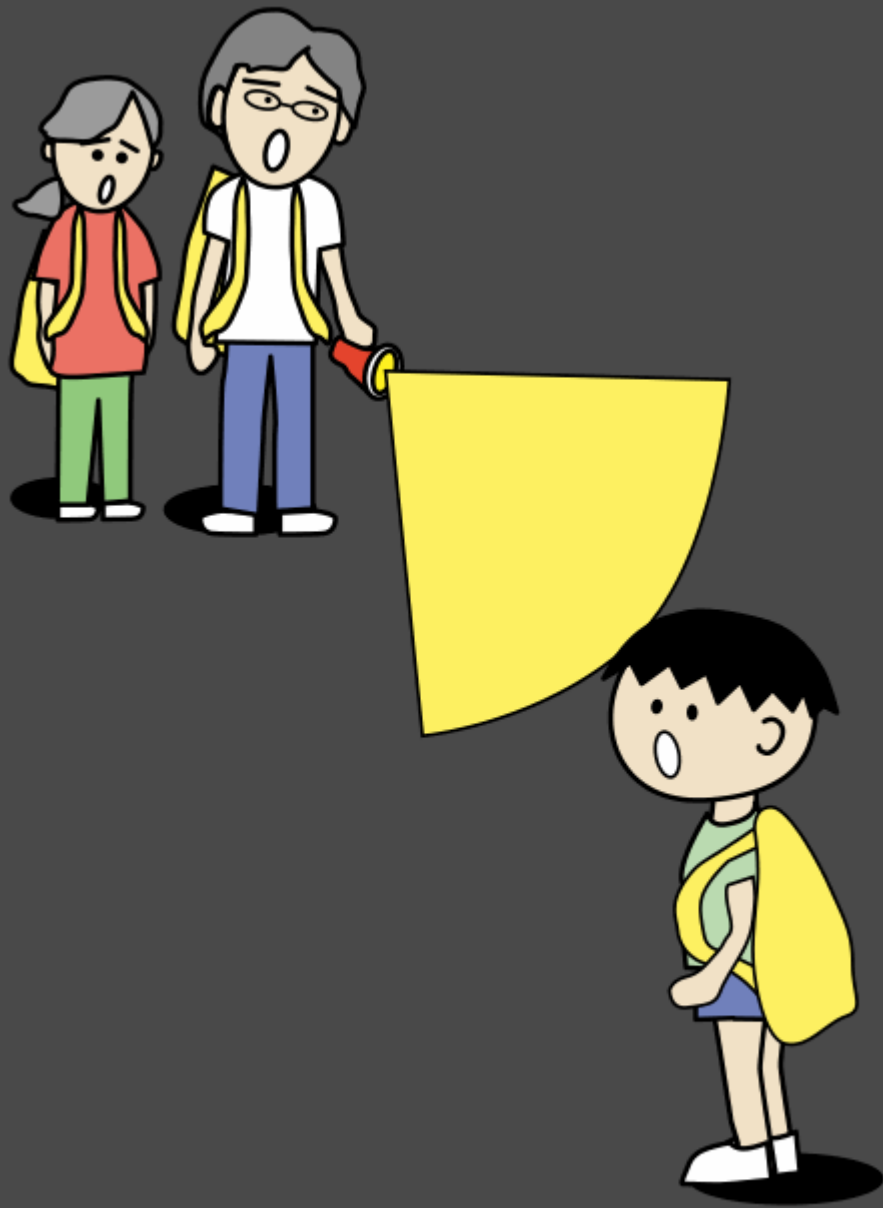
အရေးပေါ်အခြေအနေအတွက် အရေးပေါ်ကျောပိုးအိတ်ကို ပြင်ဆင်ရမည်။

၎င်းတွင် အောက်ပါပစ္စည်းများ ကိုထည့်ပါ။

- ပိုက်ဆံ
- ရေဒီယို (သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်၊ ဘက်ထရီထည့်ရန် မမေ့ပါနှင့်)
- လက်နှိပ်ခါတ်မီး (မိုးမှောင်လျှင်သုံးရန်)
- ရေနှင့်စည်သွပ်ဗူး (စည်သွပ်ဗူးဖောက်တံအား မမေ့ပါနှင့်)
- မီးခြစ်နှင့် မီးလောင်နိုင်သော ပစ္စည်း (အပြင်တွင် အေးသည်)
- သဘက်နှင့် အဝတ်ပိုများ (အပြင်တွင် အေးသည်)
- အရေးပေါ်ဆေးဝါးများ/ပစ္စည်းများ (ခေါင်းစည်းကြိုး၊ မျက်စဉ်းခပ်ဆေး၊ စသည်ဖြင့်)

အစားအစာအား သုံးရက်စာယူပါ။ လေးလံသည်ကို မယူပါနှင့်
အစာနှင့်ရေအား အမြဲစစ်ဆေးပြီး လဲလှယ်ပေးရမည်။ ဘက်ထရီအားလဲ စစ်ဆေးပေးရမည်။

ဘဲလေး - ကျောင်းသွားဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

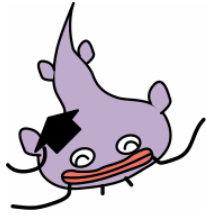
ဒဲရိုလင်ကို ကြောက်သော်လည်း ကျောင်းတွင် ဆရာနှင့် သူငယ်ချင်းများအား တွေ့နိုင်သည်။

“ဘဲလေး- အဆင်ပြေလား”

ဘဲလေးအိမ်ဘေးမှ မိသားစုသည် လက်နှိပ်ခါတ်မီးနှင့် တံခါးနားတွင် ရပ်နေသည်။

ဒေါ်ဒေါ်မှ “ကျောင်းကိုအတူတူ သွားရအောင်” ဟုခေါ်သည်။

ဒေါ်ဒေါ်၏ယောက်ျားသည် အခြားအိမ်နီးနားချင်းများအား ကူညီနေသည်။

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

-အိမ်နီးနားချင်းများအား ကူညီခြင်း-

ငလျင်လှုပ်ပြွဲနှောက်တွင် လူတိုင်းအလုပ်ရှုပ်ကြသည်။
လူထုဗဟိုပြုဝန်ဆောင်မှုများသည်လည်း လူတိုင်းအား ကူညီနိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် မိသားစု/ အိမ်နီးနားချင်း အချင်းချင်းကူညီရမည်။

ပြိုကျနေသော အိမ်အောက်တွင် လူရှိနေနိုင်သည်။
အသက်ကြီးသူလဲ ဖြစ်နိုင်သည်။နို့တိုက်မိခင်လဲ ဖြစ်နိုင်သည်။
ထို့ကြောင့် အိမ်နီးနားချင်း၏ အကူအညီသည် အရမ်းအရေးပါပါသည်။

ထို့ကြောင့် မိမိအိမ်ပါတ်ဝန်းကျင်ရှိ အိမ်နီးနားချင်းများအား
အသိအကျွမ်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားရမည်။

အရေးပေါ်
အခြေအနေ
အတွက်

အရေးပေါ်
အခြေအနေ
အတွက်

လှုပ်ခါသည်။ လှုပ်ခါသည်။

မြေကြီးသည် နောက်တစ်ကြိမ်
လှုပ်ခါလာသည်။

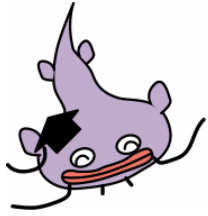
ဒုတိယလှိုင်း

ဂလက်က် ၊ ဂလက်က်
ပိတ်ထားသော အိမ်၏ အမိုးမှ
အမိုးများပြုတ်ကျလာသည်။

“သတိထား ၊ ဘဲလေး”

ဘဲလေးသည်
အရေးပေါ်ကျောပိုးအိတ်ဖြင့်
ကွယ်လိုက်သည်။

ဆိုင်ကယ်စီး ဦးထုပ်ရှိရင်ကောင်းမှာပဲ!!!

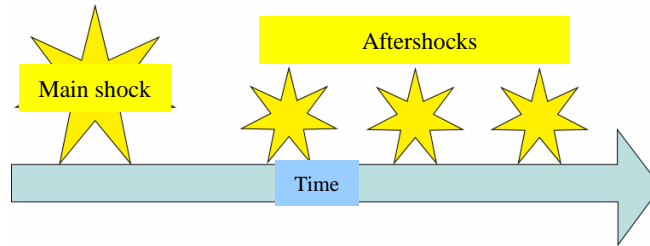

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

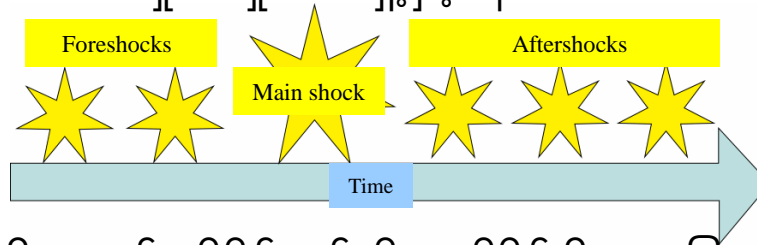

-လျင်မလှုပ်ခင်နှင့် လျင်လှုပ်ပြီး တုန်ခါမှုများ-

လျင်ကြီးတွေသည် တစ်ကြီးတည်း လှုပ်ခါခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ နောက်ဆက်တွဲ လှုပ်ခါမှုများလဲ ရှိသည်။ နောက်ဆက်တွဲလှုပ်ခါမှုကို aftershocks ဟုခေါ်သည်။ လျင်လှုပ်ချိန်တွင် အဆောက်အအုံသည် ပျက်စီးပြီးဖြစ်နေပါက နောက်ဆက်တွဲလှုပ်ခါမှုတွင် အန္တရာယ်ကို ပို၍ကြီးစေသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် လျင်ကြီးသည် မူလလှုပ်ခါမှုထက်ကြီးပါက ၎င်းအကြီးဆုံးလှုပ်ခါမှုကို Main shock ဟုခေါ်သည်။ ၎င်းအဓိကလှုပ်ခါမှု၏ ရှေ့နှင့်နောက်အား Foreshocks နှင့် aftershock ဟုခေါ်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် လှုပ်ခါမှု မည်မျှရှိနိုင်မည်ကို မသိနိုင်ပါ။ ဂရုပြုရမည့်အချက်သည် ဘေးကင်းရာသို့ ထွက်ပြေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြုကျပျက်စီးနေသော နံရံများဘေးတွင် ကပ်ပြီး မပြေးသင့်ပေ။

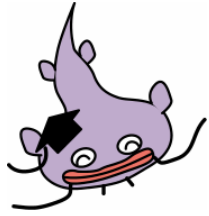
ကျောင်း၏ အားကစားခန်းမတွင်
လူများစုဝေးနေကြသည်။

ဘဲလေးသည် အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်း
ခမ်းဆုခဲအား တွေ့သည်။

ခမ်းဆုခဲသည် ပင်လယ်ကမ်းစပ်တွင်
နေထိုင်သူဖြစ်သည်။
ငလျင်စလုပ်သည်နှင့် ချက်ခြင်း
ဆူနာမီလှိုင်းလုံးများမှ ပြေးလာသူဖြစ်သည်။

“ဆူနာမီ ဆိုတာဘာလဲ”

ခမ်းဆုခဲကဲ့သို့ ကျောင်း၏အကောင်းဆုံး
ရေကူးသမားပင် ပင်လယ်အား
ကြောက်နေသည်ကို ဘဲလေး အံ့သြမိသည်။

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏သင်ခန်းစာ !

-ဆူနာမီ-

ငလျင်သည် ပင်လယ်ပြင်တွင်ဖြစ်ပေါ်ပါက ချက်ချင်းဘေးကင်းရာသို့ ပြေးရမည်။ ကမ်းခြေတွင် မနေပါနှင့်။ ဆူနာမီလှိုင်းလုံးများ ရိုက်ခတ်နိုင်သည်။

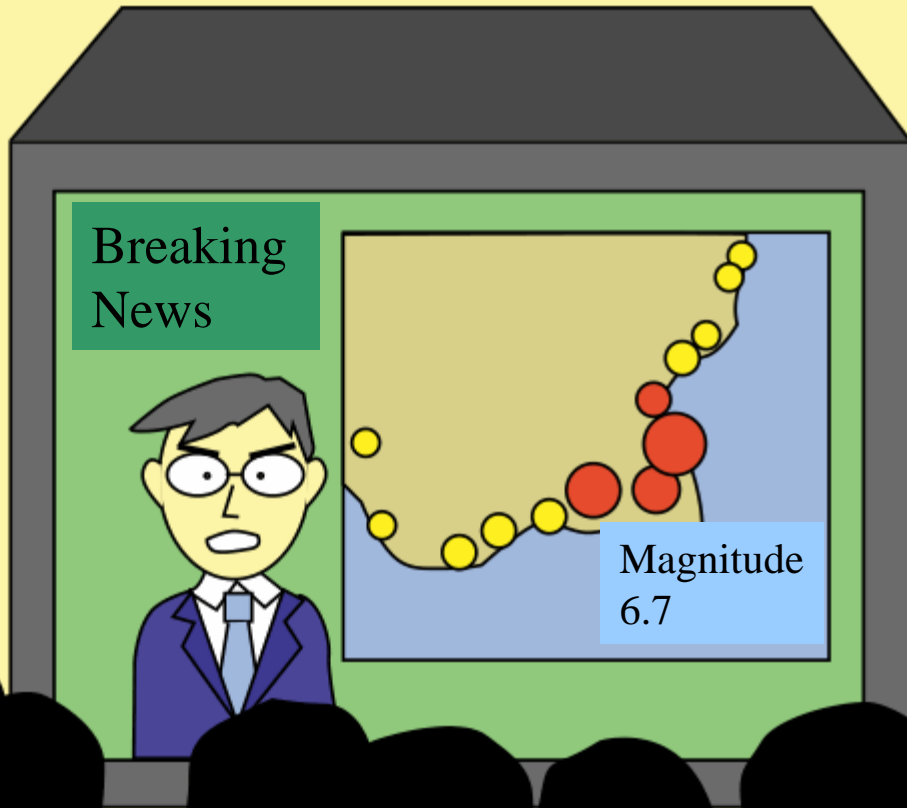
ငလျင်တိုင်းသည် ဆူနာမီကို မဖြစ်ပေါ်စေပါ။ ငလျင်၏ ဗဟိုသည် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်တွင် ဖြစ်ပေါ်ပါက ပင်လယ်ရေထုကို လှုပ်ခတ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်ကြမ်းခင်းတွင် ရွေ့လျား မှုမရှိပါက ဆူနာမီကို မဖြစ်ပေါ်စေပါ။ သို့သော် အားပျော့သောငလျင်ပင်လျှင် ပင်လယ်ကြမ်းခင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်ပါက ကုန်းမြင့်တွင်လှုပ်ခါမှုအနည်းငယ်သာခံစားရသော်လည်း ဆူနာမီရေလှိုင်းသည် ကြီးမားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငလျင်ပမာဏ ကြီးသည်ဖြစ်စေ သေးသည်ဖြစ်စေ ကမ်းခြေမှ အမြန်ဆုံး ဘေးကင်းရာသို့ ထွက်ပြေးရမည်ဖြစ်သည်။

ဆူနာမီလာသည့် အလျင်နှုန်းသည် ပင်လယ်တွင်းတွင် ပို၍မြန်ဆန်သည်။ (ကျည်ဆန်ရထား ထက်ပင် ပို၍ မြန်နိုင်သည်) ကုန်းတွင်းနှင့် နီးကပ်လာလေ ဆူနာမီလှိုင်းလုံး၏အမြင့်သည် ပို၍မြင့်လာလေဖြစ်သည်။ (အဆောက်အအုံကြီး တစ်ခုနီးပါးအထိ မြင့်နိုင်သည်)

အထူးသဖြင့် ပင်လယ်ကွေ့လို နေရာ၏အတွင်းပိုင်းတွင် အမြင့်သည် ပိုမိုမြင့်မားနိုင်ပါသည်။

ယခုတွင် မီးလာပါပြီ။
TV အားဖွင့်ကြည့်ကြသည်။

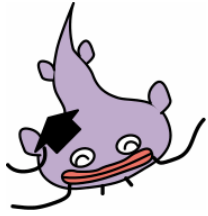
အထူးသတင်း

ငလျင်ပြင်းအား
အားအကျဉ်းချုံးဖော်ပြသည်။

ငလျင်ပြင်းအားသည် ဘဲလေးတို့
မြို့နယ်တွင် အပြင်းဆုံးဖြစ်သည်။
(JMA >6)

သတင်းတွင် ငလျင်ပမာဏသည် 6.7
ဖြစ်သည်ဟု ကြေညာသည်။

ငလျင်ပမာဏနှင့် ငလျင်ပြင်းအား
ဆိုသည်မှာ ကွာခြားပါသလား ???

ဒေါက်တာ ငါးခု၏သင်ခန်းစာ !

-လျင်ပြင်းအား နှင့် ပမာဏ-

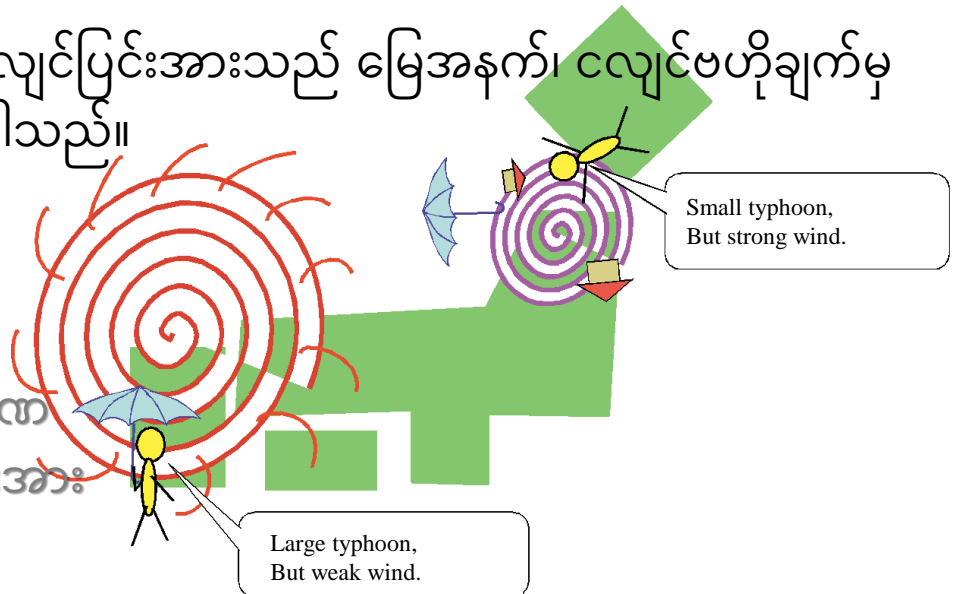
ဂျပန်လူမျိုးတို့ပင် လျင်ပြင်းအားနှင့် လျင်ပမာဏ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဝေဝါးနေကြသည်။
နှစ်ခုစလုံးသည် လျင်ကို ဖော်ပြသည်။
သို့သော် လျင်ပမာဏဆိုသည်မှာ လျင်၏ အရွယ်အစားကို ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။
လျင်ပြင်းအားဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်ထားသော နေရာတွင်ရှိသော လှုပ်ခါမှုပြင်းအားကို
ဖော်ပြချက်ဖြစ်သည်။

လျင်ပမာဏ ကြီးမားသော်လည်း လျင်ပြင်းအားသည် မြေအနက်၊ လျင်ဗဟိုချက်မှ
ဝေးကွာမှုအပေါ်မူတည်၍ နည်းနိုင်ပါသည်။

တိုင်ဖုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရလျှင်

တိုင်းဖုန်းအရွယ်အစား = လျင်ပမာဏ

တိုင်းဖုန်းလေတိုက်နှုန်း = လျင်ပြင်းအား

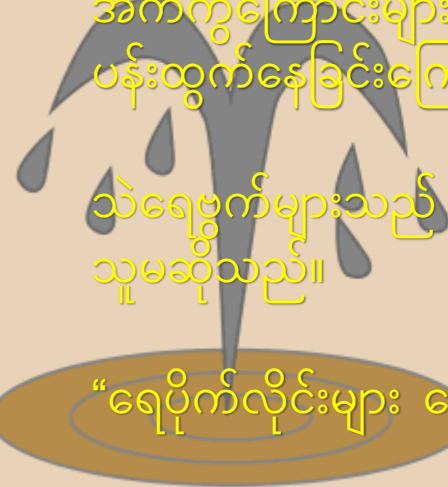
ဘဲလေးသည် အခန်းဖော် ဟယ်နာအား သဲများဖြင့် တွေ့လေသည်။

သူမ မျက်နှာနှင့် အဝတ်အစား တို့တွင် သဲများဖြင့် ပေကျံနေသည်။

“ဘာဖြစ်လို့ပါလိမ့်”

သူမပြန်ပြောသည်မှာ လမ်းတွင် အက်ကွဲကြောင်းများမှ သဲများ ပန်းထွက်နေခြင်းကြောင့် လာစင်ခြင်းဖြစ်သည်။

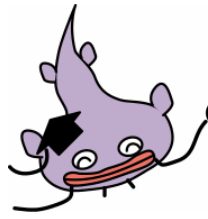
သဲရေပွက်များသည် ဂု ပေခန့်မြင့်သည်ဟု သူမဆိုသည်။

“ရေပိုက်လိုင်းများ ပေါက်နေသလား”

ဟယ်နာ ဖေဖေပြောသည်မှာ သဲရည်ပျော်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘာပါလိမ့် ???

ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

-သဲရည်ပျော်ခြင်းအား စမ်းသပ်ခြင်း-

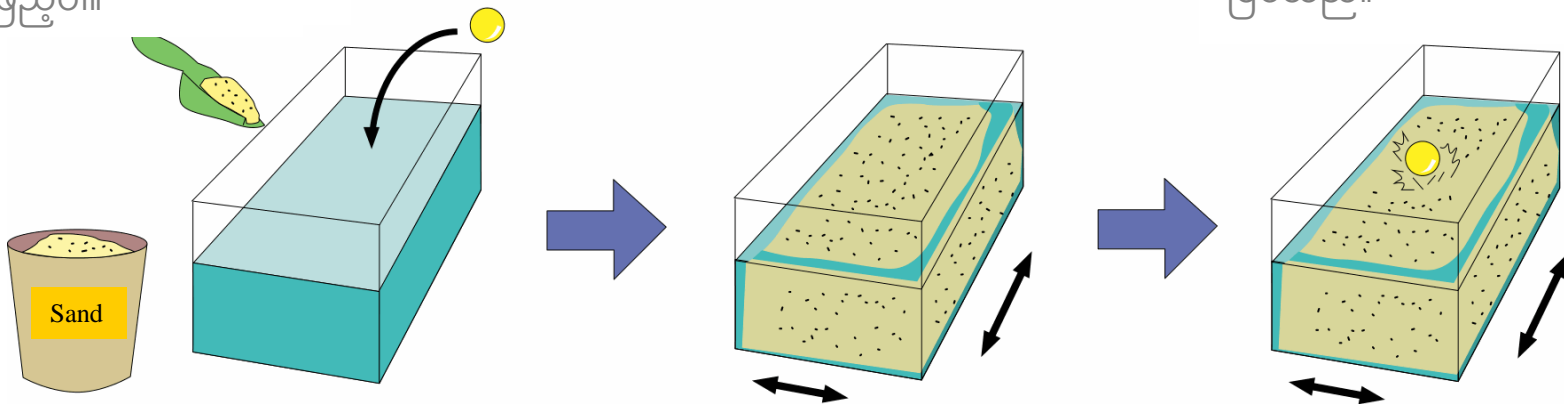
ငလျင်လှုပ်နေစဉ်တွင် တစ်ခါတစ်ရံ မြေကြီးသည် အရည်အဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသွားသည်။ လမ်းများတွင် အက်ကွဲကြောင်းများမှ တစ်ဆင့် သဲနှင့်ရေရောနေသော သဲရေဗွတ်များကို တွေ့နိုင်သည်။ သဲဆန်သောမြေကြီးမှ ရေနှင့်ရောကာ သဲရေဗွတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သဲရည်ပျော်ခြင်းဟုခေါ်သည်။

ရေကန်ထဲသို့ သဲများအား ကန်ပြည့်သည်အထိ ဖြည့်ပါ။

ပင်ပေါင်ဘောလုံးအား သဲထဲတွင် နစ်ထားပါ။

ကန်အား လှုပ်ခါပါ။

ပင်ပေါင်ဘောလုံး အပေါ်သို့ တက်လာသည်ကို မြင်ရမည် ဖြစ်သည်။

ဘဲလေး !!!

ဘဲလေးဖေဖေ ပြေးလာသည်။
ဖေဖေသည် ဆုဆုအိမ်မှ ချက်ချင်းပြေးလာခြင်းဖြစ်သည်။

အိုး!!!

ဒဲရိုလင်းသည် သူ၏ဆွယ်တာပေါ်တွင် _____

“ဖေဖေ, ငလျင်က ဒဲရိုလင်းလုပ်လို့ဖြစ်တာလားဟင်”

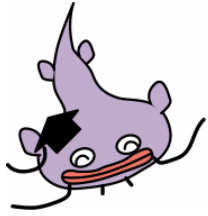
“ဟ ဟ ဟား”

“ဘယ်သူမှ ငလျင်ကို မလုပ်နိုင်ပါဘူး သားရယ်”

ဒါဆို

“ဘာလို့ ငလျင်ဖြစ်တာလဲဟင်”

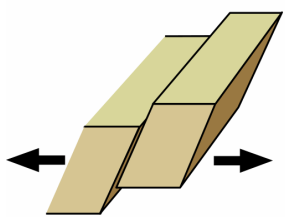
ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

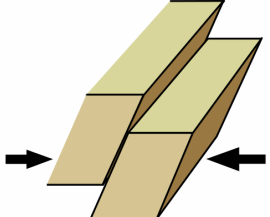
-လျင် ဖြစ်စဉ်-

လျင်ဘာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ရသနည်း။ ကမ္ဘာကြီး နှာချေခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာသလား။

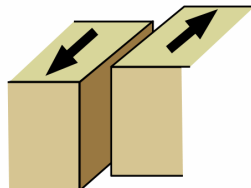
ကမ္ဘာကြီးသည် လုံးဝ အေးခဲနေသော ဘောလုံးတစ်လုံးမဟုတ်ပါ။
အတွင်းပိုင်းတွင် အပူများ စီးဆင်းနေပါသည်။ ၎င်းအပူစွမ်းအင်သည် ကမ္ဘာမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ မီးတောင်များမှ တဆင့်စီးထွက်သည်။ ထို့ကြောင့် မြေကြီးအောက်တွင် ရှုပ်ထွေးသော အားများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ တွန်းခြင်း၊ ဆွဲခြင်း၊ ပြတ်ထွက်ခြင်း စသည်တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ၎င်းအားများကြောင့် မြေကြီးတွင် ချော်ထွက်လာပါက လျင်ကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ဆွဲအား

တွန်းအား

ပြတ်ထွက်ခြင်း

ချော်ထွက်သော မျက်နှာပြင်ကို လျင်ပြတ်ရွေ့ကြောဟုခေါ်သည်။
ပြတ်ရွေ့ကြော ကြီးပါက မြေပြင်ပေါ်တွင် ကောင်းစွာတွေ့မြင်နိုင်သည်။

“အိမ်ပြန်ရအောင်၊
ဖေဖေတို့ အိမ်ရှင်းရဦးမယ်”

“သားတို့အိမ်က ဘေးကင်းရဲ့လား”

“ဒါပေါ့။ အိမ်က ခိုင်ခိုင်မာမာ
ဆောက်ထားတာကို”

“အန်တီဆုဆုတို့ ကွန်ဒိုတိုက်ခန်းကော”

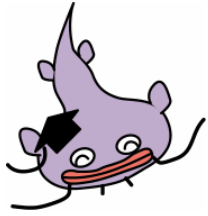
“အန်တီဆု ကွန်ဒိုက ငလျင်ဒဏ်ခံ
isolation အမျိုးအစားဖြစ်တယ်”

“ငလျင်ဒဏ်ခံ Isolation” ဆိုတာ

ဘဲလေး မစဉ်းစားတတ်တော့ပါ။
အိမ်ဆောက်နည်းတွေ
အများကြီးရှိပုံရသည်။

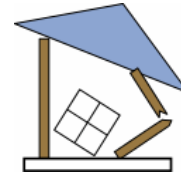
ငလျင် Isolation

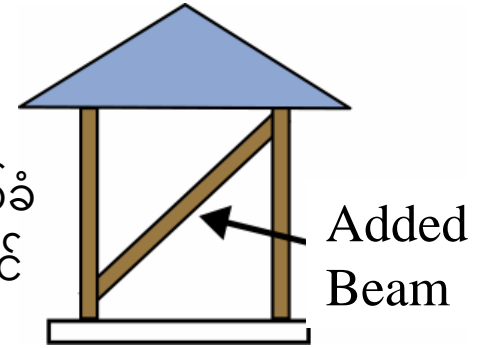
ဒေါက်တာ ငါးခူ၏ သင်ခန်းစာ !

-လျင်ဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံ-

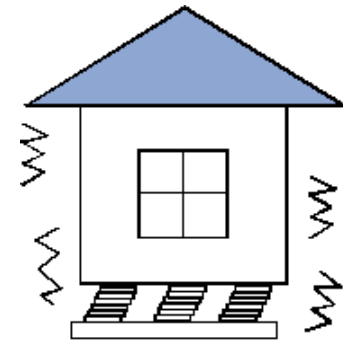

လျင်ဒဏ်ခံ အဆောက်အအုံဆိုသည်မှာ ထောက်တိုင်ကြီးကြီး၊ နံရံများများနှင့် ကန့်လန့်ယက်မများကို ကောင်းမွန်စွာ တပ်ဆင်ထားသော အိမ်မျိုးဖြစ်သည်။

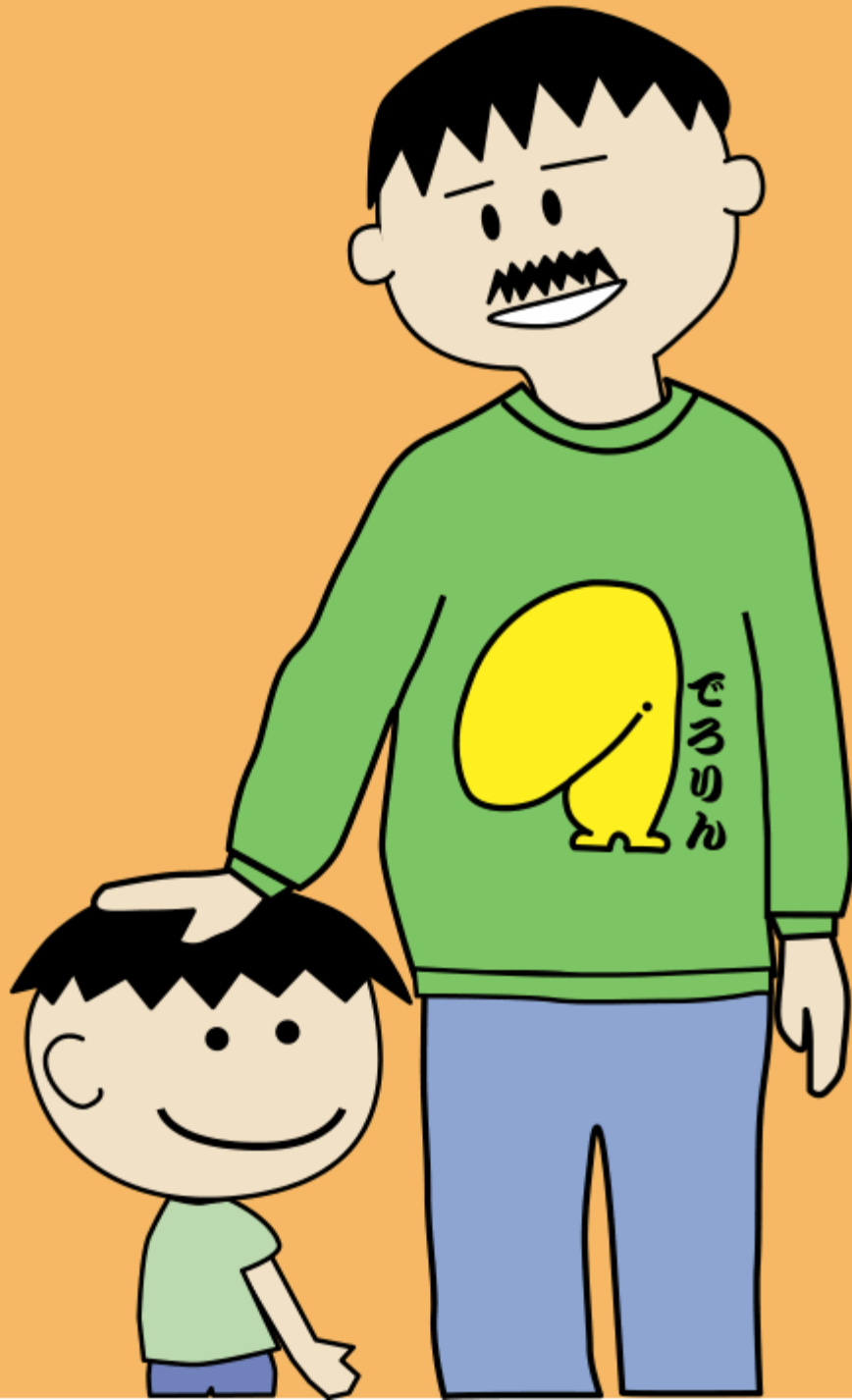
ကြီးမားသော အဆောက်အအုံများ၊ ကွန်ဒိုများတွင် လျင်ဒဏ်ခံ Isolation စနစ်များကို ထည့်သွင်းထားသည်။ လျင်လှုပ်ချိန်တွင် ကြီးမားသော စပရိန်များနှင့် ရာဘာတပ်ထားသော ထောက်တိုင်များသည် အဆောက်အအုံအား အုတ်မြစ်မှ တသီးတခြားစီ ဖြစ်နေစေသည်။

ထို့ပြင် နည်းပညာတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ကွန်ပျူတာဖြင့်ထိန်းချုပ်၍ တုန်ခါမှုတုံ့ပြန်စနစ်တွင် အဆောက်အအုံ၏ ကြိမ်နှုန်းအား အလေးချိန်အားဖြင့် ထိန်းချုပ်ပေးသည်။

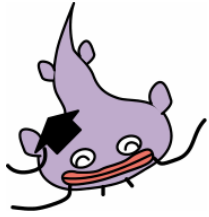
မနက်ပိုင်းအချိန်လေးဖြစ်သည်။
နေသာသော တနင်္ဂနွေနေ့သစ်လေးလဲ ဖြစ်သည်။

ဘေးအိမ်မှ မီးအား ငြိမ်းသတ်ပြီးပြီ။
ကံကောင်းစွာပင် ဆူနာမီရေလှိုင်းနှင့်
အိမ်ပြိုမှုများ မရှိပေ။

ဖေဖေမှ
“ငါတို့သိပ်ကံကောင်းတာပဲ။ ထိခိုက်မှု
သိပ်မရှိဘူးပဲ။”

“ငလျင်နဲ့ပက်သက်ပြီး လေ့လာရအောင်
သိပ္ပံပြခန်းကို သွားမလား”
ဘဲလေးလဲ သိချင်မိသည်။

ဖေဖေ ဆွယ်တာပေါ် ရှိ လှုပ်နေသော ဒဲရိုလင်းကို
သည်နေ့မှစပြီး မကြောက်တော့ပါ။

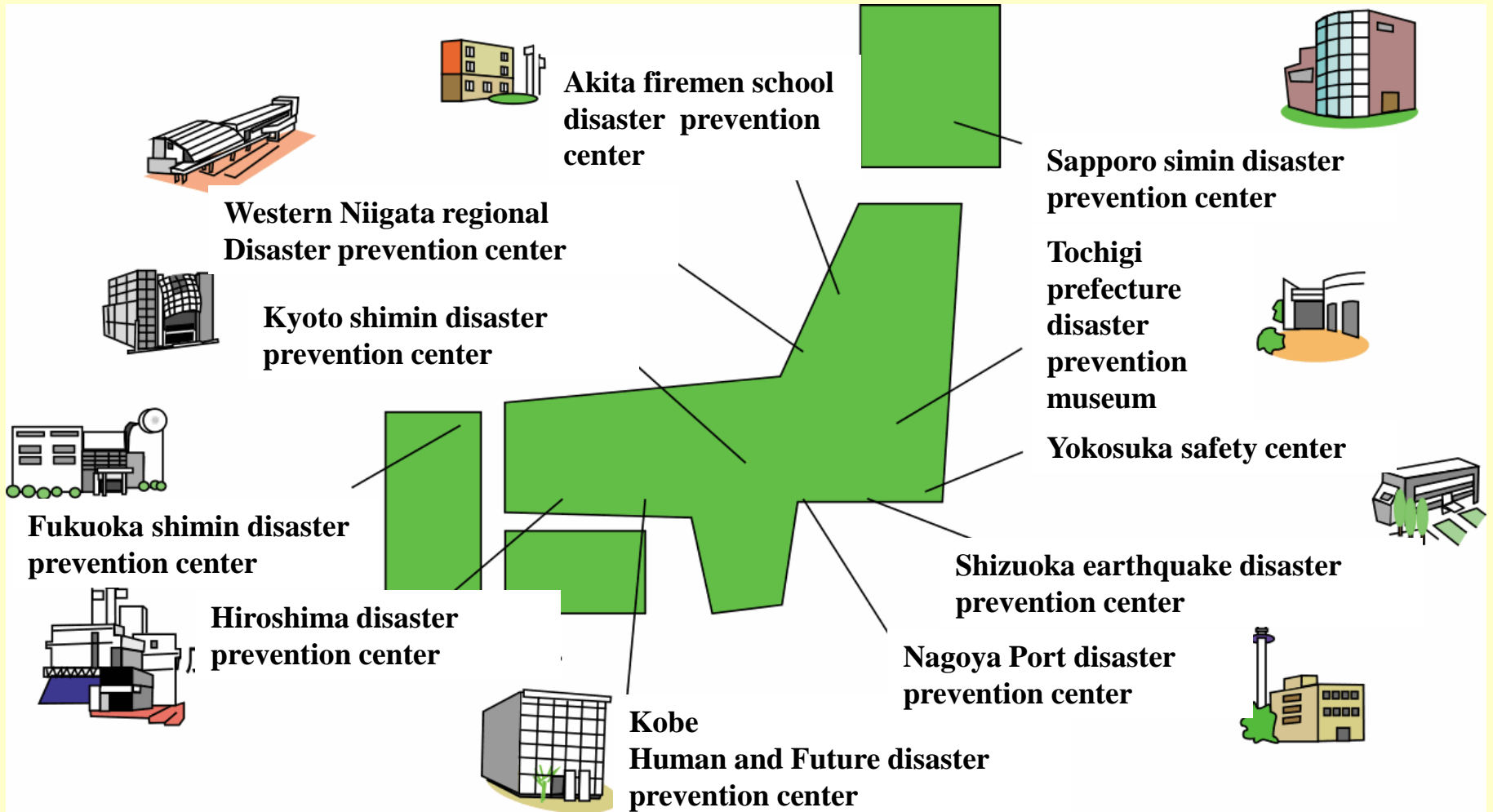
ဒေါက်တာ ငါးခူ၏သင်ခန်းစာ !

-ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း-

- သင်၏အိမ်အား ငလျင်ဒဏ်ခံဒီဇိုင်း ပြုလုပ်ထားပါသလား?
- ပရိဘောဂများ မြဲမြံစွာ တွယ်ဆက်မှု ရှိပါသလား?
- ဆူနာမီ ရေလှိုင်းမှ ပြေးရန် ဘေးကင်းလုံခြုံသော နေရာရှိပါသလား?
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ခေါင်းအေးအောင် ထားနိုင်ပါသလား?
- ငလျင်လှုပ်ပြီးနောက် မိသားစုနှင့် မည်သည့်နေရာတွင် ချိန်းဆိုမည်နည်း?
- အရေးပေါ် ကျောပိုးအိတ်ပြင်ဆင်ထားပြီးပြီလား?
- ဗဟုသုတသာမက ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းသည် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။
- ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုပြုလုပ်ပြီးပြီလား?
- ဒဲရိုလင်းအား ကြောက်သေးလား?

ငလျင်အားလေ့လာရန်နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း သိပ္ပံပြတိုက်အချို့အား အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးတွင် လေ့လာနိုင်သော နေရာများစွာရှိသည်။ လည်ပါတ်ပါ။ ပျော်ဖို့ကောင်းပါသည်။

Note: The translation of these museums could not be their official names

The authors:

Dokechi Hanpeita is the name of voluntary artistic group consist of some members related with the Structural dynamics division of the Port and Airport Research Institute, Japan.

The name is not related with any names of personels or society in the world.

Contact address: dokechihanpeita@aol.com

(It should be created soon)

